

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. Egressa. Ad faciendam orationem egredere de peccato: quia etiam alienum peccatum impedit orantem Moysen: Cur stantes oremus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

venientem. *Ecce mulier Chananaea à finibus illis egressa.*

§. 5. *Egressa: Ad faciendam orationem egredere de peccato: quia etiam alienum peccatum impedit orantem Moysen. Cur stantes oramus.*

14 **C**Um igitur dixerimus, mulierem hanc omnium virtutum nobis proponi exemplar, nominatim tamen eam nobis depingit D. Lucas orationis emblemata, qua cum Deo negotiamur, quocirca de ea sic ait: *Ecce mulier Chananaea: q. d. Intuere mulierem negotiantem, videamus quid agat, ut ex illa proficiamus. A finibus illis egressa: Maledictis egreditur civitatibus Tyro & Sidone, eiusque finibus: qua phrasi communiter declaratur, quod egressa sit ex peccato & omnibus occasionibus ei conterminis: ut enim dextrè cum Deo negotieris, hoc tibi præ cæteris incumbit faciendum. Notat Rupertus illud quando Deus populo manna promisit de cælo, voluit, ut ad illud colligendum valde mase foras egredierentur. *Ecce ego pluviam vobis panes de cælo: egredietur populus ut colligat quæ sufficiunt per singulos dies.* Hæc consideravimus, quam sine ullo dubio nequam illi Pharisæorum oratores infaustum responsum à Christo Domino essent relaxari: quia peccatores accesserant, & recentis adhuc in Christum blasphemæ, & gravis iniuriæ rei signa petierant; ideoque dicebamus, primum omnium fundamentum ut felicem faultamque referamus expeditionem, illud esse, ut de peccatis egrediamur, eiusque occasionibus valedicamus. D. ligenter expendenda sunt verba Davidis; qui huius rei valde gnarus erat: *Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus. Ut huius dicti energiam intelligamus, conuenit notare doctrinam Cardinalis Caietani: scilicet quod Deus adeo peccatum exhorreat, ut aliquoties Sanctis petita non concedat, quia societati peccatorum immiscerentur, & hoc iuxta illud D. Ambrosii. *Qui suis moribus est firmus, turbatur alienis.***

15 Hinc patet illa tam anxiosa Moysi & Aaroni in Ægypto proposita cautio: nimirum, quando se ad orationem præparabant, ut beneficium aliquod à Deo consequerentur, palatio Pharaonis excedebant, & incantatorum egrediebantur societate. Rogat illos Pharaon, à Deo impetrent, ut releuet manum suam, tollatque muscas

ac cyniphes, quæ & ipsum Regem eiusque populum infestabant. Respondet Moyses: *Perplacet, attamen expedit me de conspectu tuo di cedere rogaturum, & Dei gratiam obtinendum: Egressus à te orabo Dominum, & recedet musca à te, & à seruis tuis, & à populo tuo.* An ergo, Moyses, contumacius non fuisset, si præsentem Pharaone preces tuas Domino fudisset plagam hanc auersurus, quo Pharaoni & omnibus magis explorata foret, & tuæ potestatis sanctitatis, & sanctitatis potestatis? Absit, omnimodo enim è re nostra est, ut illis relicti foras secedamus, ut id quod petimus impetremus. *Egressusque Moyses à Pharaone oravit Dominum, qui fecit iuxta verbum illius. Ita quoque dum Deus Ægyptum contexit grandine, lapidibus, fulgure tonitru, supplicat Pharaon Moysi. *Orate Dominum ut desinat tonitrua Dei, & grandis hæc.* Cui Moyses faciam, orabo Dominum, verumtamen hoc tum fiet: *Cum egressus fuero de urbe, extendam palmas meas ad Dominum, & cessabunt tonitrua hæc.* Quid quæso tibi obstat Pharaonis presentia, quo minus Deum roges, & petita consequaris? Multum quidem per omnem modum, quod enim Deus mihi meo concederet merito, negaret hostis sui demerito, si coram eo Deum deprecaretur.*

Hoc autem erat (dicente Caietano) id quod Eliseus intendebat, quando in mulieris viduæ subsidium ei mandat, ut mutuo petat à vicinis vasa vacua non pauca oleo implenda, quod in eius Jecytha multiplicaretur: ut autem hoc fiat prodigium, ex Vatis præcepto, *Claude ostium super se, & super filios suos.* Sic enim ei præceperat: *Ingrede, & claude ostium, cum in iuriscus fueris tu & filij tui.* Quid, responde mihi damni, quid impedimenti, si & alii eiusdem verbis eius cum is fuissent intrinsecus? Erant infideles: timebat autem propheta, ne eorum incredulitas fluxum olei miraculosum retardaret. *Ne demerita alicuius impedirent executionem miraculi. solam religiosam matrem cum filio rectè instructis mandat adesse miraculo.* Quid ergo, num forsitan aliorum peccata cursum impedirent olei precibus sancti prophetæ, & desiderio matris viduæ consecutum? Tu dicis: aliquoties enim nos docet Sacra Scriptura, quod Deus in gratiam sui faceret serui, supplicantis, negat concedere, ob alicuius demerita, criminaque peccatoris.

Obstupesco referens, quod apud Simonem Metaphrasten legimus, contigisse mari illi omnium sapientiæ & sanctitatis D. Chryostomus Pontifici,

Exemplum.

Pontifici. Licet hic sanctus omnia summa pietate, summoque spiritu perageret, particulari tamen semper deuotionis affectu missam celebrabat, quo fiebat, vt sepe sepius anima eius diuinis & consolationibus & visionibus recrearetur. Quodam vero die dum singulari S. Spiritus seu uore sursum ageretur in Deum, ecce subito, *Depulsa sunt uisio S. Spiritus*. Ingemiscit Chrysostomus, reatum suum culpamque reformidans at illi Deus reuelat, non ob vllam suam culpam, at facillam sui, inter alios altari seruientis retractum fuisse S. Spiritus influxum, qui vtiq; curioso nimis oculo in mulieris ibidem vicinæ orantis faciem incidisset. Hinc mandat D. Chrysostomus Sacellano ocyus discedat, quo egresso ad Dominum conuertitur, & optata beneficia sibi concedi posse deprecatur. Quæ hic non consideranda: Attendite primo sacerdotibus, qua mentis puritates factis adstantum sit altaribus, si Diuinorum mysteriorum velimus gaudere consolationibus. Ex vos, attendite, o mulieres, qua corporis honestate templum adentis, ob hoc enim, vobis præcipit Apostolus in eo esse velatas: quinimo ea de causa statuit D. Chrysostomus vt post hæc fierent cancelli, quibus mulieres à sacerdotibus secluderentur, ne promiscue ac libere viderentur. Dum hoc quoque notare peccatum illius, qui proximum adibat altari priuasse talem Dei seruitiu cælesti S. Spiritus consolatione, qua eum Deus frequenter visitabat, nec rediit, donec impurus ille procul pellereetur. Si igitur peccata, quibus alius inquinabatur, orationis tuæ possint impedire fructum ac finem, quem vt obtineant sancti, societa tem deserunt peccatorum, procul ab eis recedentes: quæ non diuina misericordie ponent obstacula tuæ propria mentis inquinamenta? quomodo non suspendent Dei beneficia tua luxuria, perjuria tua, rapina tua, tuum odium proprium, quo Deum tuum grauitur offendisti, vindictam irritasti, misericordiam demeristi. Primum egredere peccato, animam tuam sceleribus expurga, tuam Deo conformem offer voluntatem: iam enim nosti quid scriptum sit: *Voluntatem timentium se facies, & deprecationem eorum exaudiet*. Huc reuocatur illa sancti Spiritus sententia: *Omni vita tua dilige Deum, & inuoca eum in saluto tua*. Quam bene ad rem nostram expendit auctor grauis lausenus. Num aliquid à Deo pro vtriusq; hominis tui flagras incohumitate? primum compone te ipsum ad statum gratiæ, quod si à peccato fueris immunis, tua exaudietur oratio suauiloquo lepore dixit olim sponsa:

Sponsus cælesti. *Sonet vox tua in auribus meis, vox enim tua dulcis, & facies tua decora*. q. d. *Cant. c. 2.*
 Amica mea, dilectissima, sonet vox tua in auribus meis: nihil enim mihi auditu suauius, quam vox tua; eo quod sit facies tua decora nimis: quæ (quæ so) conuenientia voci ad faciem? Num forsitan vocis dulcedo ex facie nascitur venustate? Respectu Dei, nascitur: nulla ei magis placet musica quam quæ Sanctorum vocibus insonatur, quando ad eius pietatis ostium concinunt mendicantes, vt dicemus. Attamen hoc scito, quod tota vocis huius dulcedo ex facie venustate proueniat. Animæ facies est concientia de qua Christus: *Faciem tuam laua*. c. 6. 17.
 Anima quæ faciem hanc lachrimatum ac penitentia lauât profluuiis, & singultibus purgat amarioribus, sonet vox eius in auribus Dei, roget quidquid voluerit: Etenim asserit D. Ioan. *Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum, & quicquid petierimus, accipiemus ab eo*.

Hinc elicit Diuus Augustinus rationem huius tam solemnem Sacræ Scripturæ ceremoniæ, de moribus quæ dicit, vt orantes, *Reuerentia* (dicit Apostolus) *Viros stantes orare*. Idque tam familiare reperitur Sacræ Scripturæ phrasi, vt conuertantur stare, & orare: *Seruus Domini, qui stans in domo Domini*. *Ecce Stetit Phinees & placuit*: *Expositio* situ corporis orant Sacerdotes vides enim eos semper stantes orare, quinimo & ipse Pharisæus in templo, *Stans orabat*: Erat autem hæc consuetudo: *Stantes orabant*: Nec in hoc errabant. An ergo, conuenientius non esset in terra coram Deo prostratum orare, vt dicat cum Abraham: *Loquar ad Dominum, cum sim pulvis*. *Et cinis* Et sicut Christus in horto, *Qui proccidit in faciem suam*? Nemo dubitat, quin & ille corporis situs congruus sit suis in occasionibus: alter vero frequens est (ait Diuus Augustinus) quo significatur, qua dispositione qui orat, se debeat præparare, stare quippe significat, surgere à peccato, non vero in illud cadere. Christum à mortuis resurgentem imitari, *Qui stetit in medio discipulorum suorum*: Sicut enim Christus à mortuis reuiuiscens, iam de sepulchro egrediebatur, mortem vincebat, & quæ mortis erant reliquit omnia, sudarium, lineum, instritas, & his omnibus liber egressus est in nouam Deo vitam, quam se ipsa demonstrat, *Dum stetit in medio*; ita quoque sibi præsuadeat ille qui orat, vt eius oratio ad vorum exaudiat, quod sibi necesse sit de sepulchro peccati fuisse iam egressum, culpæ mortem conculcasse, cunctaq; quæ ad peccatum implicat deseruisse, Christum

16

17. 144.
19. Eccl.
12. 18.

Ch istum imiterur, momentem audiat Apollolum: *Christus resurgens ex mortuis, iam non moritur, mors illi ultra, &c.* Sic & vos &c. in nouitate vite ambulemus. Eg edere de peccato, & de omnibus finibus eius, exurge. & tum tua est oratio conueniens, sic testatur amicus Iob: Longe etenabis ad Deum faciem tuam, rogabis eum & exaudiet te &c. De quibus heri.

Ut autem c.arius nobis exponat, quam omnibus numeris absoluta fuerit oratio Chananaea, ut nulla illi defuerit circumstantia ad lit: Clamabat. Adest Datus Ambrosius declarans verba D. Am. Regis Dauid: Clamauit in toto corde suo. O bona oratio, nulla melior. Clamauit in toto corde suo. Profertur deinde hitoriam Moylis. Profertur ac insequitur Pharaonem omentis furore Israclitas Agypto excedentes, qui inter bippos coactati montes exercitu pressi Pharaonis, qui eos pone infectabantur, & maris fluctibus, quod se progredientibus opponeret, transiitumque denegaret: conqueruntur, uociferantur. Cum appropinquasset Pharaon, Aetames filij Israel oculos, uiderunt Agyptios post se: & timuerunt ualde, clamaueruntque ad Dominum instabat Pharaon, & innumeris Agyptiorum signa in curribus uocabat Heb. 21. Hinc circumfusis hostibus, in die interfusum mare plebem Dei clauserat. Nulla in armis fiducia spes nulla in uiribus. S. upebat tantummodo querela miserabilis, quod commisit sibi foret dura in Agypto seruitutis onera subire, quam altera in a ferro morte conuini: querela nihil praesidij ferens plurimum offensa asserem. Stabat ergo Moyses in maus solutus, anxius populi & periculis & querelis, expectans fidem celestium promissorum: & tacitus sciam ipse uoluebat quia tandem Dominus ope, inuicti amplexos, memor gratia, subueniret. Dicit ad eum Dominus. Quid clamas ad me? Solum eius non audis, uocem eius agnosco, silentium eius agnosco, clamorem eius in peribis deprehendo. Clamabat populus, & non audiebatur: tacebat Moyses, & audiebatur. Non populo dictum est, Quid clamas ad me? Non enim ad Deum clamabat populus, qui inuisa & uis indigna clamabat: sed Moysi dictum, qui de me speras, tu solus ad me clamas, qui uocem meam excitas. Tu solus ad me clamas, qui per uocem meam terram annuntiaris: meum nomen expectas. Clamabat ergo Moyses in corde suo, & omnia sapientia in corde suo clamant. Denique sapientia in altissima predicatione donuocat ad craterem dicens: Relinquite insipientiam, & querite sapientiam. Magna sublimitatis, magna uocis hac predicatio est.

qua sentis sapientiam pollicetur. Et Iesus Dominus clamabat: si quis uult uocari ad me, &c. In. 11. Et uoce uere magna clamabat, qui uocabas homines ad regnum celorum ad illum uenerunt. Item uocem uere magna clamabat, qui uocabas homines ad uita aeterna finis infundatur. Et tu cum oras, magna oras, id est, ea ora qua aeterna sunt, non caduca. Ora qua diuina sunt, argue celestia, ut sis sicut Angeli in celo. Dicit orare pro pecunia quia aringo est, n. si pro auro, quia metallum est: n. si pro possessione, quia terra est. Ista oratio ad Deum non peruenit, non audit Deus nisi quod dignum suis duci, esse beneficium, si d. audit uocem plenam deuotionis & gratia. Non solum ergo clamandum in corde, sed etiam in toto corde clamandum est. Sicut enim corporaliter tunc bene clamatur, ita spiritualiter totum est clamandum corde: si uolumus magna de ferre, a Domino qua poscimus imperari. Hanc Dominus uocem ex gebat a populo, quam populus nesciebat. Id. eque dixit Dominus: Populus hic labis me honorat, cor autem longum est a me. Qui ergo appropinquauerit corde, ipse audietur a Domino. Cor ergo prius claret, ut sermo possit audiri.

§. 6. Misereere. Hinc optime inchoatur oratio, & non sicut Pelagius docet, nec uult Deus uirga uerbera.

Ad uiamus hanc mulierem perorantem, ut ex ore eius. ueba sumamus, ore nostro exprobanda Misereere ueni Domine fili Dauid, filia mea mala a demonio uexatur. Hae oratio pluribus later mysteris, quam uerbis, quam syllabis, imo quam litteris. Quam congrua principium, Misereere: Num per uocem Misereere mei exordis? concludas, Acceptabis sacrificium iustitiae, &c. Inspicientes oratores hebraei, quorum sunt primordia: uolumus, uerbum superbum quali ad quod peruenit illis ex iustitia deberetur. Hinc de hominis initium? Signum non dabitur D. Hier. 23. Scripsit D. Hieron. tres libros contra Pelagium Haeresiarum, qui bus omnes eius refutabat errores: uide modum quendam orandi, quem Pelagius docebat, ubi elatissime demonstrat, quam parum ipse sciat, quid sit oratio. Refert igitur, quod Pelagius a nobili quodam uirga requisitus, ut eam de oratione rite instrueret, illi refert ipse ferit ad orationem primo requiri, ut quis coram Deo suorum longissimum textat catalogum meritorum: sua enaret ieiunia, eleemosynas, legis Dei obseruationem, his iniunctis oret, dicat. Tu uolli Domine, quod te mihi deuinxerim, & ratio suadeat iustissima, ut cuique quod